

Klenovské noviny

dvojmesačník obce Klenovec

IX. ročník

Číslo 5/2012

klenovskenoviny@klenovec.sk

Zdarma

Klenovec má novú ambulanciu

Pozývame občanov do novej ambulancie, ktorá bola otvorená 1. októbra 2012. Nachádza sa v polyfunkčnej budove (pri pošte). Zdravotnú starostlivosť zabezpečujú:

MUDr. Vladimíra Ostricová – všeobecný lekár pre dospelých a geriatr (špecialista na vnútorné choroby pre seniorov)

Bc. Zuzana Černáková – zdravotná sestra

Klenovčania, ktorí máte záujem o poskytovanie zdravotnej starostlivosti v novej ambulancii, stačí, keď prídete s preukazom poistenca podpísať dohodu o poskytovaní zdravotnej starostlivosti. K tomuto úkonu nie je potrebná zdravotná karta. Ordinujeme každý pracovný deň od 7.00 do 15.00 hod. **Tel. č. 5423939**

Tešíme sa na Vás!

MUDr. Vladimíra Ostricová

Návraty k hudobným tradíciám / Letí pieseň z pier na pery

Cezhraničný festival

Už tradične posledný septembrový víkend patrí cezhraničnému festivalu. Nebolo tomu inak ani tohto roku, keď v piatok 28. septembra sa na Námestí Karola Salvu začal 12. ročník cezhraničného hudobného festivalu Návraty k hudobným tradíciám. Festival pokračoval 29. – 30. septembra v partnerskej maďarskej obci Mihálygerge pod názvom Letí pieseň z pier na pery. Organizátormi podujatia boli obec Klenovec, Občianske združenie RODON Klenovec a maďarská obec Mihálygerge.

V hlavnom programe v Klenovci mohli návštevníci tohto podujatia vidieť sólistov inštrumentalistov, spevákov a hudby zo Slovenska, Maďarska a Poľska. Klenovským námestím tak znela fujara, píšťalka a drumbľa Ivana Nemčoka a členov FS Dubina z Rožňavy. Z Klenovca zahrali a zaspievali heligónkari Ľubomír Zvara a Ján Kožiak, zahrala Ľudová hudba folklórneho súboru Vepor pod vedením Jána Demeho, zaspievali maďarská a ženská spevácka skupina FS Vepor a sólistky - speváčky Stanka a Lucka Zvarové. Na ústnej harmonike zahrali Ján Vrbínsky z Klenovca a Zoltán Miklós

z Mihálygerge. Na tárogató zahral Béla Deák, gitaristi a spevácka skupina z Mihálygerge. Hostami 12. ročníka cezhraničného hudobného festivalu bola hudobná skupina Smyky z Poľska. Okrem hudobnej ponuky si mohli návštevníci tohto podujatia pochutiť aj na rôznych gastronomických špecialitách. Sprievodnými podujatiami festivalu boli: výstava tekvicových strašidiel, ktoré urobili deti z Materskej školy Karola Pajera a žiaci Špeciálnej základnej školy z Klenovca, ako aj výstava Plody zeme záhradkárov z Mihálygerge.

V sobotu program festivalu pokračoval v obci Mihálygerge, kde sa dopoludnia uskutočnila súťaž vo varení národných špecialít, ktorej sa zúčastnilo aj družstvo mužskej speváckej skupiny folklórneho súboru Vepor. V osobitnej súťaži

(Pokračovanie na 6. strane)

Busta nášmu rodákovi

Ladislav BARTHOLOMAEIDES, významný klenovský rodák pochádzal z farárskej rodiny. Narodil sa tu 16. novembra 1754. Bol učiteľom v neďalekej Ratkovej, po štúdiu te-

Mužská spevácka skupina a Ľudová hudba folklórneho súboru Vepor z Klenovca v dňoch 28. a 29. októbra nahrávala pre folklórnu reláciu Kapura, ktorú vysiela RTVS - STV 2. Zvuková nahrávka sa realizovala v Kultúrnom dome v Klenovci a obrazová nahrávka na Salaši pod Maginhradom vo Veľkých Teriakovciach (na snímke). Ďakujeme rodine Keťovej za poskytnutie ich priestorov na obrazovú nahrávku. Relácia Kapura, v ktorej bude odvysielaná naša nahrávka, sa bude vysielať v sobotu 1. decembra a repríza bude v nedeľu 2. decembra. Ak sa vám bude náš klip páčiť, pošlite nám svoj hlas. Ďakujeme za vašu priazeň a dúfame, že vás potešíme našim programovým číslom.

Úcta k starším

Nieto krajšieho obdobia v prírode, ako je jeseň, keď vietor sa hrá s krásne sfarbenými listami.

Nieto krajšieho a jemnejšieho pohladenia, ako pohladenie starého otca či starej mamy, nieto šťastnejších chvíľ, ako keď sú s nami.

V piatok 19. októbra sa v kinosále

kultúrneho domu pri príležitosti Mesačnice úcty k starším stretli všetci tí, ktorým vlasy krásili striebro šedín, tvár zdobia vejáriky vrások a ruky zvierajú nevedený mozol. Pre všetkých pripravili kyticu plnú vďaky a úcty poskladanú z hovoreného slova, tanca, hudby a spevu žiaci Základnej školy Vladimíra Mináča, deti z detského folklórneho súboru Mladost, mládež Bratskej jednoty baptistov, ktorou pohladili i potešili všetkých prítomných. Ako hosť programu vystúpil spevák Martin

(Pokračovanie na 2. strane)

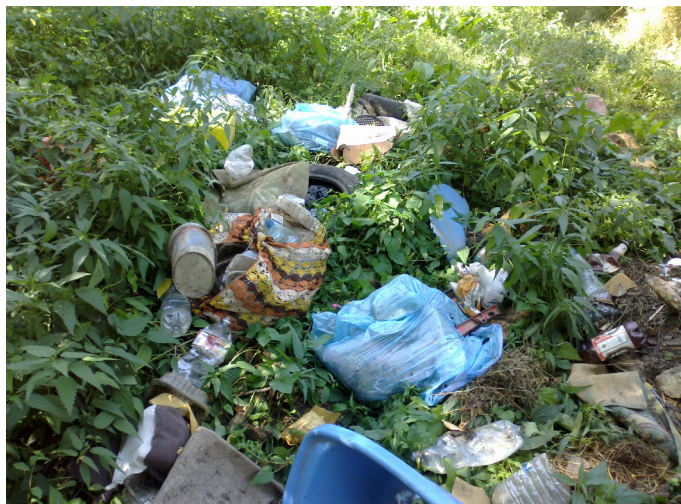
Busta nášho rodáka v aleji dejateľov.

Foto: www.rimava.sk

Spevák Martin Jakubec.

Anna Germanová

Takouto cestou sa v našej obci ďalej uberať nemôžeme!

- Vytváranie stále nových divokých (čiernych) skládok vyháňa peniaze z vrecka všetkých občanov našej obce !
- Prístupom každého uvedomelého občana je ochrana životného prostredia kde žije a kde žijú a budú žiť jeho deti !
- Je navyšší čas povedať stop vzniku divokých skládok, ale aj zistiť vinníkov, inak súhlasíme s plytvaním nemalých obecných finančných prostriedkov !
- Upozorňujte nás nielen na náleziská čiernych skládok, ale aj na ich tvorcov (hoci aj anonymne) !
- Pri udržiavaní čistoty ulíc a verejných priestranstiev nám denne pomáhajú pracovníci na menších prácach obecných, ich prácu by sme tiež vedeli využiť užitočnejšie v prospech nás všetkých, v prospech celej obce !
- Skládky odpadu ohrozujú: - ľudí (šírenie chorôb, parazitov, hlodavcov, zápachu, a toxicity z nebezpečného odpadu), - zvieratá (zranenia, choroby), - rastlinstvo (šírenie inváznych druhov), - vodné toky (narúšajú protipovodňovú ochranu, znečisťujú vodu) a - pôdu (kontaminácia pôdy a podzemných vôd) !
- Príroda sa nedokáže vysporiadať s množstvom odpadu na divokých skládkach, prestaňte robiť smeti v lese !
- V obci je množstvo kontajnerov a poslúži aj vrece akéhokoľvek druhu, ktoré pracovníci Technických služieb Hnúšťa odvezú !
- Výrazne farebne odlišené kontajnery slúžia na separovaný zber druhotných surovín, nie komunálneho odpadu !
- Uvedomujeme si nebezpečenstvo a hrozbu divokých skládok nielen z estetických dôvodov, ohrozujú nás všetkých, prestaňte byť ľahostajní a kryť nedisciplinovanosť našich spoluobčanov tvoriacich skládky !
- Využívajme riadené nakladanie s odpadom, pomôžeme prírode, ale hlavne svojmu zdraviu, správajme sa zodpovedne k sebe a myslíme na budúcu generáciu !

Zlata Kaštanová, starostka obce

Úcta k starším

(Pokračovanie z 1. strany)

Jakubec, ktorý svojou bezprostrednosťou dokázal na tvárach všetkých zúčastnených nielen vyčariť úsmev, ale aj rozohrať žilky či vyprovokovať spev. Na záver starostka obce Zlata Kaštanová zaželať všetkým pokojnú a slnečnú jeseň života, preteplnú vďačnosťou nás všetkých, aby im z tváre nikdy nezmizol úsmev, pretože za úsmevom sa skrýva šťastie a spokojnosť. (Jej príhovor k seniorom uverejňujeme v inom mieste.)

Programom venovaným Mesiacu úcty k starším sprevádzala členka ZPOZ Anna Koldrásová, ktorá predniesla aj úvodnú báseň. Po skončení slávnostného programu sa stretla starostka obce Zlata Kaštanová a zástupca starostky Ján Dovala s občanmi, ktorí v roku 2012 oslávili, resp. oslávia okružle životné jubileá, aby im zablahoželali, spoločne si zaspomínali a strávili príjemný jesenný večer.

Príhovor starostky k seniorom

Milí seniori!

Vo vašom živote prichádzajú chvíle, keď začínate čítať svoju knihu života, v ktorej má každý prežitý deň svoj riadok. Na tvári sa vám iste strieda úsmev so slzami. Boli radosti a boli aj smútky. Teraz je čas uvedomiť si, čo znamenajú pribúdajúce roky i jeseň života.

Som úprimne rada, že vás môžem pozdraviť pri príležitosti Mesiacu úcty k starším. Skláňam sa v úcte pred rokmi, ktoré ste naplnili pre blaho našej obce a vašej rodiny.

Jar, leto, jeseň i zima veľa krát vo vašom živote pominuli, kým ste za svojou prácou videli svoje dielo ako čosi ucelené. Každodennou prácou rúk a rozumu ste naplňali povinnosti, prekonávali dni starosti i tešili sa z okamihov radosti. Život napísal zaujímavú knihu, ktorej príbeh je vpísaný do tváre a srdca každého jedného z vás. Tu sú zvečnené zážitky, radosť, láska i trápenie pripravené osudom, ale aj vlastným konaním. V myslí sa Vám roja spomienky na všetko. Na chvíle pohody predovšetkým.

Míňajú sa roky uprostred povinností, starostí i radostí. Až jedného dňa je tu staroba. Tak, ako sa končí leto a začína jeseň, tak prichádza i starnutie. Nenápadne. Sem-tam niečo zabolí, objaví sa vráska, obeľujú vlasy, stráca sa sila. Ocítate sa v jeseni života a v spomienkach sa obzeráte do minulosti. Patríte ku

generácii, ktorá prešla útrapami vojen a niekoľkých politických premien v spoločnosti. I napriek nepriazni, čo stavala sa vám do cesty, život mnohých z vás bol poznačený pracou a láskou k rodine. Roky vašej usilovnej práce oťaželi na strome života ako dozreté ovocie. Ani dnes, keď už máte právo oddychnúť si po rokoch práce, ste väčšinou svoj rytmus života nezmenili. Oddychujete, ale nezháľate. Venujete sa činnostiam, ktoré vás zaujímajú a naplňujú pocitom osožnosti. Mnohí z vás svoje sily, skúsenosti a múdrosť ešte odovzdávajú spoločnosti i našej obci. Sme vám za to vďační. Svojím deťom a vnúčatám ste stále oporou, príkladom, lebo vo vás nájdú vždy pomoc a pochopenie, pokoj domova. Toto všetko robíte z vlastnej vôle, z osožného naplňovania zvyšných rokov, aby ste nežili bezcieľne a v samote. Lebo viete, že vtedy človek vädne, ako do zlej pôdy presadená rastlina, ako kvet odtrhnutý od koreňa.

Vážení seniori! Roky ktoré máte pred sebou, prežité v pokoji v kruhu svojich najbližších, obklopení láskou, úctou a pozornosťou. Buďte ešte dlhé roky medzi nami šťastní. Nech sú dni vášho zrelého veku preteplené vďačnosťou nás všetkých. Nech je vaša jeseň života krásna, pokojná a slnečná.

Zlata Kaštanová
starostka obce

Pod'akovanie

Dňa 21. septembra sa v zasadačke Obecného úradu v Klenovci konalo spomienkové stretnutie z príležitosti 100. výročia nedožitého narodenia Ondreja Hrušku, bývalého učiteľa, riaditeľa školy, dlhoročného kronikára obce a veliteľa vojenskej posádky v Klenovci počas SNP. Stretnutia sa zúčastnili predstavitelia obce, členovia ZPOZ, rodinní príslušníci a bývalí kolegovia zo ZŠ. V úvodnom príhovore starostka obce Zlata Kaštanová zhodnotila prácu O. Hrušku ako učiteľa, riaditeľa školy a kronikára obce. Július Molitoris sa vo svojom vystúpení zameriaval hlavne na jeho úlohu v protifašistickom boji v čase SNP. Za bývalých kolegov si na neho zaspomínala J. Štefániková, bývalá zástupkyňa riaditeľa ZŠ. Stretnutie pokračovalo na cintoríne príležitostnou básňou v prednese Anny Koldrásovej a položením kvetov na mieste jeho posledného odpočinku.

V mene rodiny aj touto cestou chcem vyjadriť úprimné poďakovanie predstaviteľom obce, zboru pre občianske záležitosti a všetkým prítomným za zorganizovanie a účasť na tomto dôstojnom akte, ktorým si uctili pamiatku nášho otca a tým vzdali hold jeho celoživotnej práci pri výchove mladej generácie, zapisovaní histórie našej obce a v protifašistickom odboji.

Slavomír Hruška

Očistené pomníky

Dňa 3. októbra členovia ZO SZPB v Klenovci vďaka pomoci obecného úradu sa vybrali očistiť pomníky na klenovských vrchoch postavené na tragických pamätných miestach ako vďaka tým, ktorí položili životy za našu slobodu. Navštívili sme tieto miesta:

Babina – Čerešňovo, kde zahynul partizán Nikolaj Lautš. Tu by som sa chcela poďakovať rodine Koniarovej z Banskej Bystrice, ktorá sa vzorne stará o tento pomník.

Pomník na Pavlovom Grôňu, kde bolo sídlo okresného revolučného národného výboru a budova Michala Lichanca bola počas razie Nemcami vypálená. Tento bol úplne zarastený trnmi a krovím, ťažko ho bolo nájsť.

Pomník v Kaličnom, kde vyhasol život 17-ročného klenovského partizána Janka Štefánika.

Pomník v Tepličnom, kde bol pri výkone služby popravený neznámy partizán.

Pomník Janka Lásku v Skorušine, ktorý bol pri výkone partizánskej služby Nemcami zastrelený.

Po sprístupnení a očistení bola ku každému pomníčku položená symbolická kytica. Ostali ešte ďalšie pamätné miesta, ktoré by bolo potrebné tiež navštíviť a očistiť. Touto cestou sa chcem poďakovať v prvom rade Obecnému úradu v Klenovci za poskytnutie auta, ďalej P. Jakabšicovi, L. Antalovi a J. Vranskému a verím, že tieto ako aj ďalšie pamätné miesta neostanú v zabudnutí, aby sa k nim prišlo po viacej ako dvadsiatich rokoch a dostanú sa do povedomia hlavne mladšej generácie a aspoň občas si niekto po potulkách našim chotárom spomenie na tých, ktorí tam položili svoje životy, venuje im tichú spomienku a malý poľný kvietok. Kde niet poznania minulosti, nemôže byť vízia budúcnosti!

J. Segečová

Spomienka na pána doktora Belana

V tomto roku si pripomíname 90 rokov od narodenia MUDr. Júliusa Belana, ktorý pôsobil ako obvodný lekár v Klenovci od roku 1951 až do svojej predčasnej smrti. Keďže som pred 50 rokmi s pánom doktorom robila jeden rok ako zdravotná sestra v ambulancii OZS Klenovec, dovoľte mi vyjadriť pár viet zo spomienok na tohto obetavého a dobrého obvodného lekára.

MUDr. Július Belan bol nesmieme pracovitý, mal rád ľudí, preto sa rýchlo vžil do pomerov doby po skončení druhej svetovej vojny. Vtedy sa začalo zdravotníctvo budovať na nové podmienky od základu. Spoznal dedinu, jej potreby, sám sa po krátkom čase cítil ako Klenovčan. Pri robote som videla, ako dômyselne vypracoval kartotéku a celý obvod. Pracoval od roku 1951 sám s pani manželkou Magdou. Neustále všetko zdokonaľoval, všetko mal rozdelené s úžasným poriadkom a presnosťou. Pribúdali závody a zamestnanci, povinné očkovania, dispenzáry, depistáž. Každého obyvateľa poznal po mene. Bolo úžasné s ním pracovať, stíhal všetko podľa harmonogramu práce, ale jeho pracovná doba trvala od rána do večera skoro stále. Toto si pamätajú aj druhé sestričky, ktoré prišli neskôr. Služby mával aj v NsP Likier.

Samozrejme, že všetko sa obsiahnuť o jeho práci nedá, to ani nie je podstatné. Ale venujme mu tichú spomienku s poďakovaním za vykonanú prácu. To je hlavný dôvod prečo píšem tento príspevok do Klenovských novín.

Ešte som sa v živote párkrát s ním stretla, vždy len v dobrom. Až v roku 1987 sme sa videli v Roosveltovej nemocnici v Banskej Bystrici a to bolo smutné stretnutie. Bol už vážne chorý a až vtedy som pochopila,

akým ťažkým osudom prechádzal sám so svojou rodinou.

Česť jeho pamiatke!

Anna Křemenová z Banskej Bystrice (rod. Moncoľová z Klenovca)

Interiér novej ambulancie MUDr. Vladimíry Ostricovej v Klenovci.

Čo som našla v Klenovci...

Som zamestnaná žena stredného veku, pre ktorú je čas meraný zlatom. Niežeby som bola často chorá, ale občas sa nájde dôvod zájsť k lekárovi. Čakať, kým prídem na rad, je pre mňa dosť frustrujúce. Keď som sa dopyčovala, že v Klenovci bola otvorená nová ambulancia praktického lekára, hoci nie som z Klenovca, šla som sa tam zo zvedavosti pozrieť.

Blízko obecného úradu som našla útulnú novozriadenú ambulanciu s ochotným personálom. Nečakala som ani 20 minút. Pani doktorka bola príjemná, nemala som pocit, že som len ďalší v rade. Porozprávali sme sa a ja som hneď na mieste podpísala dohodu o poskytovaní lekárskej starostlivosti. Nepotrebovala som urobiť nič viac, pretože

lekárka všetko vybavila. Ona si vyžiadala aj moju zdravotnú dokumentáciu od môjho predchádzajúceho ošetrojúceho lekára.

Pani doktorku Ostricovú som poznala len z počutia, nemala som s ňou žiadnu osobnú skúsenosť. Zistila som, že lepšie je osobne skúsiť ako počuť od iných. Viem, že pani doktorka roky pracovala v nemocnici v Hnúšti a v tunajšom regióne je známa. Vedela som, že sa špecializuje na geriatricu, tak som sa hneď informovala, či bude poskytovať aj tieto služby. Mám totiž mamičku, s ktorou potrebujem chodiť na geriatricu. Pani doktorka ma potešila, pretože má vyhradené ordinácie hodiny aj ako špecialista geriatricy. Vysvetlila som jej, že je pre mňa ťažké odchádzať z práce ako sprievod a ona ma ubezpečila, že bude hľadať riešenie, ktorým by mi pomohla.

Po jednej, dvoch návštevách moja mienka ešte nemusí byť celkom objektívna, ale cítim, že krok, ktorý som urobila, bol správny. Ľudia v Klenovci možno ani netušia akú novú komfortnú službu v obci majú. Pani doktorku som už odporučila aj svojim zaneprázdneným priateľkám. Prajem jej veľa úspechov na novom pôsobisku a Klenovčanom želim, aby takýchto dobrých vecí v ich obci stále pribúdalo.

Jana

Veselé dopoludnie

Striga a čert u detí vyvolávajú zvyčajne strach. Sú to rozprávkové bytosti, ktoré majú svoju čarovnú moc v určitých obdobiach. Svoje čarovanie predviedli aj 18. septembra v našej materskej škole. Riaditeľka Špeciálnej základnej školy v Klenovci Janka Pohorelská ponúkla pre naše deti zapožičať guľčový bazén, ktorý je možné využiť na rôzne edukačné aktivity. Nápad nás potešil. Medzitým však kolegyne zo ŠŽS vymysleli, že nám urobia rozprávkovú akciu so strigou Agátou a čertom. Tak bolo v ten deň v triede Mačiatok veselo. Keď striga Agáta

rozchádzala po triede farebné guľčiky, veru sme hľadeli na tú guľčikovú triedu. Poskladali sme spoločne bazén, dali doň guľčiky a vyšantili sme sa. Deti sa spúšťali aj na šmykačke a mali zo všetkého veľkú radosť. Bazén je síce jeden, ale my sme sa dohodli, že si ho budeme po bratsky požičiavať. Bazén máme vrátiť, keď budeme táááá veľkí... Nuž a to hneď nebude, takže sa z neho budeme ešte dlho tešiť. Ďakujeme pekne, milé kolegyne zo ŠŽS, za vašu záslužnú čin. Urobili ste radosť predovšetkým deťom, ale aj nám, učiteľkám.

Anna Koldrásová

Niečo o našej práci v škôlke

Učiteľia boli v septembri obzvlášť populárni (alebo aj nepopulárni) najmä ohľadom štrajku. Častokrát sa na nás sype aj negatívna kritika a nie vždy je opodstatnená. Preto sa poteším, keď sa nám dostane uznania zo strany rodičov a verejnosti. Prečo však píšem tento článok? Chcem niekoľkými vetami priblížiť čitateľom, že práca nás, učiteľiek v materskej škole, nie je len o výchove a vzdelávaní. Pracovať s deťmi v materskej škole nie je len hrať sa s deťmi a keď „padla“, vypíšem sa a idem domov. Posledné roky si aj zo svojho vrecka kupujeme napríklad farby a svojpomocne si maľujeme triedy a zariadenie v interiéri a exteriéri. Chceme, aby sa deti hrali v čistom a estetickom prostredí. Aj doma, nielen v MŠ, zhotovujeme rôzne pomôcky, nosíme deťom hračky, šijeme, kreslíme, maľujeme obrázky. Pripravujeme si scenáre k rôznym akciám. Píšeme články, študujeme, zúčastňujeme sa rôznych školení a seminárov. Zapájame sa do verejného života obce, pripravujeme programy s deťmi na rôzne príležitosti a pre rôzne inštitúcie. Hľadáme možné zdroje, aby sme pomohli našej MŠ... Brigádujeme na školskom dvore, hrabeme, riadime, opravujeme, maľujeme. Zapájame

sa do projektov, robíme projekty. Jednoducho robíme na plné obrátky, aby naša MŠ fungovala a deti mali to, čo potrebujú.

Ďakujeme rodičom a všetkým, ktorí nám pomáhajú materiálne či iným spôsobom. Ďakujeme vedeniu ZŠ V. Mináča za sponzorský dar. Uvítali by sme v budúcnosti pomoc pri úprave zariadenia na školskom dvore. Aj v malých dedinkách majú deti v MŠ krajšie zariadenie ako naše deti. Určite by sa deti potešili altánkom či domčekom na dvore... Aj naši členovia rodín si už svoje pre MŠ odpracovali a ešte stále odpracovávajú. Máme už pár rôčkov v školstve odpracovaných. Situácia však je dlhodobá nefahká. My sa ale nevzdávame, ideme ďalej a akosi berieme aj takú prácu, ako je maľovanie triedy, za samozrejmosť. Tešíme sa aj z malých úspechov. Najdôležitejšie však je, aby boli spokojné deti a ich rodičia. Potom budeme aj my. Spomenula som len časť z našej práce. Každodenná práca nám prináša množstvo povinností a úloh, ktoré treba riešiť. Verím, že preklenieme aj zložitejšie obdobia a dúfam, že sa nájdu ľudia, ktorí nám v tom pomôžu. Viem, že dobrí ľudia existujú medzi nami...

Anna Koldrásová

SPOMÍNAJME...

Aj slnko zapadá ústupom do noci,
kto raz púť dokonala, nieto viac pomoci.
Do tmy si zapálme kahanec nádeje,
do duše bol'avej, spomienky na-
lejme...

Pred niekoľkými dňami miesta posledného odpočinku zažiarili množstvom jagavých svetielok, a tak si zaspomínajme na tých, ktorí nás navždy opustili od 1. novembra 2011 do 31. októbra 2012:

Láska Pavel, 1929
Pavlove Ján, 1933
Moncoľová Zuzana, 1928
Hrnčiariková Alžbeta, 1921
Jáchimová Zuzana, 1929
Hruška Pavel, 1932
Moncoľ Milan, 1968
Farkaš Pavel, 1935
Ulický Milan, 1952
Demeterová Elena, 1932
Kochanová Júlia, 1913
Tomáš Ján, 1954
Piater Daniel, 1939
Kasár Július, 1931
Bálintová Zuzana, 1932
Vaľová Oľga, 1948
Piaterová Helena, 1937
Miháľová Ilona, 1910
Cirbus Pavel, 1947
Búrová Jarmila, 1957
Deme Július, 1946
Porubancová Mária, 1923
Kochan Ondrej, 1933
Parobek Ján, 1945
Miháľová Mária, 1920
Mináčová Mária, 1925
Hocko Miroslav, 1957
Mináčová Anna, 1930
Belicová Helena, 1927
Radičová Mária, 1962
Hruška Ondrej, 1923
Bálintová Mária, 1949
Fiľo Ján, 1959
Jakub Roman, 1978
Lásková Elena, 1951
Dovalová Júlia, 1925
Kamoďa Dušan, 1959
Medved'ová Hana, 1943
Karabinošová Sabína, 1926
Lásková Mária, 1924
Hrušková Elena, 1942
Radičová Šarlota, 1923
Hrušková Júlia, 1928
Antal Pavel, 1949
Bálint Ján, 1919
Illéšová Eva, 1960
Jandík Pavel, 1940
Ulický Samuel, 1932
Bálintová Mária, 1927
Parobek Jaroslav, 1923
Fričová Marta, 1913
Husmanová Mária, 1922
Rapčanová Rozália, 1931
Molnár Zoltán, 1949
Bálintová Júlia, 1925
Đurik Ján, 1922
Kochanová Zuzana, 1923
Brndiarová Mária, 1922
Moncoľ Jaroslav, 1975
Klimo Lukáš, 1991

Klenovský spevokol pred vystúpením v Čerenčanoch.

Spevokol ECAV na prehliadke

Tak ako každoročne, aj teraz v jesennom období zorganizoval Vnútrohospodársky výbor Rimavského seniorátu stretnutie spevokolov, tentoraz v Čerenčanoch, a to v nedeľu 7. októbra. Zišli sa tam speváčky a speváci z ôsmich cirkevných zborov. Spievali na chválu Trojjedného a obohatili poslucháčov radostnými pocitmi.

Osobitným hosťom bol emeritný biskup Slovenskej synody Sion v USA Paul

Brndjar. Pri svojej návšteve Slovenska neobišiel ani rodisko rodičov, Klenovec, kde ešte stále stojí ich rodný dom (teraz maľovaný domček pri modlitebni Bratskej jednoty baptistov). Tento vzácny hosť pozdravil účinkujúcich v Čerenčanoch povzbudivými slovami.

Všetci zúčastnení boli potom pozvaní do kultúrneho domu, kde pre nich domáce sestry pripravili občerstvenie.

Anna Germanová

Spomíname na našich blízkych...

Aspoň raz do roka, keď slnko už tak skoro zapadá, čistejší, lepší, bez hnevu a vzdoru, keď si nás slza aj sama vyhladá, plamienkom sviečky vraciame mramoru teplo, spomienku, pokoj...

Odrazu akýsi zvláštny pokoj vchádza do duše. Vyberáme staré fotografie, hľadáme na tie známe tváre, postavy, prostredie, v ktorom sme prežili čas detstva či mladosti. Niet už tých drahých bytostí. Niet rodného domu. Stojac uprostred ožiarených hrobov, akoby čosi dávnokeď sa pohlo v hlbokom vnútri. Je to aj bolestivé, aj krásne. Trpké aj plné nádeje. Odišli? Sú tu? Či v inom rozmere? Zanikli ako tráva v napadanom snehu? Ale ona na jar znova vyraší! Tápame v pochybnostiach hľadajúc steblo slamky, o ktoré by sme sa zachytili. Dúfajúc, že i ona nám pomôže dostať sa do hĺbín nevedomostí a neistôt. Závany čohosi, čo nemožno pomenovať, sa vnárajú do duše. Zohrievajú zároveň ako plameň sviecy či žiara kahanca. Je nám dobre v tento čas na miestach, kde odpočívajú naši blízki. Akoby sme sa vrátili domov, či do jeho zrkadlového obrazu. No odrazu medzi hrobmi pocítíme dotyk ruky človeka. Roky ma nevidel a ja som nestál o jeho teplú dlaň. Prítom boli tie krásne časy, keď ako deti sme naháňali loptu medzi strniská. Našli sme sa, stretli. A zatúžime vrátiť niečo dávne, čo sme zahodili. Čo nám vytrhol ten besný vír času. Dobré je, keď spoznáme realitu, že aj my sme v kalendári termínov kohosi nad časom "Smrť niečo končí. Stretneme sa zas?" Nedá nikomu pokoj táto otázka odveká. Človek odchádza, živý hľadá človeka. Chcel by vrátiť to, čo kryje chladná zem. Nedá sa, ani keby tisíc sviec horelo na hrudách.

Pamiatka zosnulých je čas na spomienky. Tak si spomeňme na všetkých tých, ktorí už nie sú medzi nami. Venujme im tichú spomienku, pokoj, vďačnosť pre vieru v nesmrteľnosť človeka, ktorého smemilovali.

Zlata Klochanová

Stĺpček

Pred 100 rokmi .../4

Dnes už štvrtýkrát máme možnosť nahliadnuť do matrik, ktoré dokumentujú – hoci len heslovite, ale faktograficky – život vo vtedajšom Klenovci. Teraz už prichádza na rad matrika narodených a pokrstených, no otvoríme aj matriku pochovaných pre jednu mimoriadnu udalosť, ktorá sa stala práve v jeseni pred sto rokmi.

V mesiaci októberi smerujú naše kroky častejšie ako počas celého roka na cintorín. Blíži sa Pamiatka zosnulých a my si chceme uctiť našich drahých aj tým, že sa viac venujeme ich hrobovým miestam, chceme ich očistiť, vyzdobit'... Občas sa ideme prejsť pod Hvoru len tak, pre stíšenie, spomienky. Pri jednej takejto prechádzke som už dávnejšie videla poniže tej najvyššej cestičky v tráve zvalený veľký pomník, presnejšie tri jeho časti. Nuž som sa nedávno k nemu vybrala a za snečného popoludnia snažila odpísať, čo je na dvoch častiach vyryté do mramoru:

Tu spočívá v Kristu Pánu
mladí aj dobrí
štirom malim djetkam otec
verní manžel mladěj manželki
SZLANCSO MICHÁLY
Narodení v roku 1884
Nešťasnov smrčov
zomrel 1912 15 Szeptembra
Zastrelení bol od nezbedniho
horaára L.....
vražedníka nach Pan Boch
sudi kam ho zemski sud neotsudil
a bude mu otplata nevineh...
telu pokoj budíj prachu jeho

Tento pomník robil Adam J. z R. S., tak je to uvedené na podstavci. Je pozoruhodné (nepoznáme dôvod), že pomník – okrem toho, že je zvalený – je zhruba v polovici textu akoby pre-rezaný. Každá časť má výšku zhruba 40 cm. Tretí diel je takmer zarastený v tráve. Nuž, čo sa to vtedy stalo, už sa zrejme nedozvieme. Z matriky je možné ešte vyčítať, že sobáš mal tento Michal 9. marca 1905 s Máriou Struhárovou. Zahynul 9 dní pred svojimi 28. narodeninami. Naozaj smutné.

Pravdaže, iste aj ďalšie pohreby boli smutné. V tom roku zomrelo 38 detí do 12. roku, 21 ľudí do 60 rokov a 40 ľudí starších ako 60 rokov, spolu 99. Posledný bol pochovaný na Štedrý deň 90-ročný András B., pri ktorom je takáto poznámka: "Pochoval dvoch synov a ostál smutný. Človek príkladne pracovitý a usilovný."

Podme však už k slúbenej matrike narodených. Je zaujímavé, že čas medzi narodením a pokrstením bol zvyčajne veľmi krátky, len niekoľko dní, zvyčajne ani týždeň; ba našla som aj dieťaťko pokrstené hneď na druhý deň. Je až neuveriteľný počet narodených detí: 159. Zaujímavé je, že omnoho viac bolo dievčat (93), chlapcov „len“ 66. Medzi tým množstvom so zvyčajnými krstnými menami bolo aj niekoľko ojedinelých: Božena, Kristína, Jolánka, Amália, Heléna, Elza, Paulína. Chlapci dostávali najčastejšie meno Pál, András, János a Mihály. Smutné je, že nemalo detičiek zomrelo ešte v ten rok (asi 20).

Ešte jedna zaujímavosť z toho roku: v Clevelande pochoval 39-ročného klenovského kováčskeho majstra pán farár Karol Salva, ktorý predtým žil a učil deti v Klenovci, ale to bolo ešte 19. storočie... Je možné, že chlapec učil v Klenovci a potom ho v Amerike pochoval.

Anna Germanová

Podkovička plná folklóru

V utorok 23. októbra sa v Revúcej konal festival detských folklórnych súborov Gemera – Malohontu pod názvom Gemerská podkovička. Zúčastnili sa ho detské folklórne súbory Zornička a Mladost' z Klenovca, Lieskovček a Hájik z Rimavskej Soboty, Zrkadielko z Hnúšte, Čizíček z Tisovca a Lykovček z Revúcej. V dopoludňajších hodinách sa detské kolektívy zúčastnili exkurzie v Prvom slovenskom gymnáziu v Revúcej. Pre vedúcich jednotlivých súborov bola v tom istom čase zrealizovaná tvorivá dielňa s Andreou Jágerovou na tému rytmika.

V popoludňajších hodinách sa deti zúčastnili návštevy cintorína, kde pri hrobe Evy Skalskej, zakladajúcej členky a dlhoročnej vedúcej detského folklórneho súboru

Lykovček, ktorá svojou činnosťou významne prispievala k folklórnejmu životu na Gemeri – Malohonte, si pripomenuli jej šieste výročie úmrtia. V rámci tvorivých dielní pre deti lektori oboznámili účastníkov podujatia (detské folklórne súbory) s ľudovým tancom, spevom, odievaním, hudobnými nástrojmi a zvykoslovím Gemera – Malohontu. V podvečerných hodinách sa folklórne kolektívy predstavili aj širšej verejnosti v spoločnom programe „Od jarmoku po jarmok“, ktorý sa konal v Dome kultúry v Revúcej. Cieľom festivalu od jeho vzniku v roku 2009 je podporovať uchovávanie nehmotného kultúrneho dedičstva Gemera – Malohontu a bohatých folklórnych tradícií okresov Revúca a Rimavská Sobota.

GMOS

Klenovčania z FS Vepor pod čiernohorskými palmami.

Úspech Klenovčanov v Čiernej Hore

Folklórny súbor Vepor sa v dňoch 18.-24. septembra zúčastnil medzinárodného kultúrneho festivalu SEPTEMBARFEST v mestách Budva a Petrovac v Čiernej Hore, a to na pozvanie direktora festivalu Slavka Kljajiča.

Čierna Hora je štrnásty štát Európy, v ktorom sa Folklórny súbor Vepor z Klenovca predstavil so svojím programom. Na festivale účinkovali: tanečná zložka, ženská a mužská spevácka skupina a heligonkári. Spolu s našim súborom sa na festivale predstavili ďalšie slovenské folklórne súbory: Kokavan z Kokavy nad Rimavicou, Jánošík z Filakova a Tarka z Bardejova. Naše vystúpenia spestrili balkánskym folklórom súboru z Čiernej Hory.

Náš FS VEPOR mal tri vystúpenia, z toho dve v meste Budva, a to pri bazénoch hotelového komplexu

Slovenská pláž a druhé pri hoteli Alexandria. Tretie vystúpenie bolo pre francúzskych hostí v susednom meste Petrovac. Po prvom tanci s názvom Po starootcovsky a po ováciach, ktoré boli aj počas vystúpenia, jeden z tanečníkov povedal: - Naozaj sa na nácvikoch oplatí poriadne makať. Je to neopísateľný pocit, tá drina pred tým nebola zbytočná.

Ubytovanie bolo v hotelovom komplexe Slovenská pláž, pri mori, ktorý mal aj dva bazény, jeden so slanou a druhý so sladkou vodou. Mesto obkolesovali pekné parky

Folklórny súbor Vepor počas vystúpenia v Rimavskom Brezove.

Naši heligonkári a speváci v maďarskej obci Kišnánai.

Slovenčina v Kišnánai

V maďarskej obci Kišnánai (Malá Nána), ktorá sa nachádza v pohorí Mátra, ešte stále znie slovenská ľudová pieseň. V sobotu 20. októbra sa heligonkári a členovia mužskej speváckej skupiny folklórneho súboru Vepor

predstavili v kultúrnom programe spevákov, speváckych skupín a inštrumentalistov v katolíckom kostole, ktorý bol venovaný Mesiacu úcty k starším.

Keďže hlavne tískôr narodení ešte stále hovoria pekne po slovensky a vedia slovenské ľudové piesne, nerobilo im problém zaspievať si spolu s klenovskými spevákmi a heligonkármi. V kostole tak zneli aj v podaní domácej speváckej skupiny piesne po slovensky aj po maďarsky. Okrem speváckej skupiny z obce Kišnánai sa stretli aj so ženskou speváckou skupinou z obce Vanare, ktorých predkovia pochádzali z okolia Tisovca a tiež si stále zachovávali krásnu slovenčinu.

Tento príjemný deň naši speváci zakončili na schodoch kostola piesňou S Bohom sa tu mávajte.... Táto rozlúčková pieseň sa nezaobišla bez súzradiel a dojatia z krásneho stretnutia.

-r-

Trojnásobné vystúpenia

V piatok 5. októbra sa sólistky speváčky Stanislava a Lucia Zvarové a heligonkári FS Vepor Ľubomír Zvara a Ján Kožiak st. zúčastnili slávnostného otvorenia koliby „Salaš pod Maginhradom“ vo Veľkých Teriakovciach. V ten istý deň sa členovia FS Vepor zúčastnili súťaže hudobného folklóru v Rimavskej Sobote. V jednotlivých kategóriách sa predstavili: sólista spevák Ján Vrbinský, ktorý získal Bronzové pásmo, ženská a mužská spevácka skupina skončili so Zlatým

pásmom, sólisti inštrumentalisti v hre na heligónke Viktor Bráďňanský Zlaté pásmo a Ján Kožiak ml. získal Zlaté pásmo s postupom na krajskú súťaž hudobného folklóru, ktorá sa uskutoční 11. novembra v Slovenskej Ľupči.

Členovia FS Vepor v piatok 12. októbra svojím hodinovým kultúrnym programom prispeli k príjemnému posedeniu v rámci Mesiacu úcty k starším, ktoré sa konalo v kultúrnom dome v Rimavskom Brezove.

Jaroslav Zvara

Klenovskí regrúti

V druhej polovici roka dostávali mládenci vo veku osemnásť–dvadsať rokov predvolania na vojenskú odvod, po staršom na asentúru. V stanovený deň sa museli dostaviť do určených priestorov v poriadku, čistí a triezvi. Nebolo zriedkavé, že posledný bod požiadavky prekračovali dopingom alkoholu. Junáci, urastení aj podvýživní, nastupovali pred komisiu v minulosti úplne nahí, neskoršie v trenírkach. Komisia zložená z dôstojníkov a úradníkov, a jedného i viac lekárov, vyvodila najčastejšie záver: schopný bez chyby. Nemuselo to byť na prvýkrát. Študentom, zdravotne postihnutým alebo pracovníkom v zahraničí nástup vojenskej služby odložili o rok alebo o dva roky. Odvedený muž sa stal brancom. Do značnej miery mohol byť hrdý, že bude slúžiť vlasti, ako zákony kázali.

Na vojenskú službu branci nastupovali v jednom termíne, a to 1. októbra. V neskorších rokoch boli už dva termíny. Kritické dni u brancov boli v týždni pred nástupom, pred rukovaním. Bujarí a rozpustení junáci potúžení alkoholom vyvádali po dedine šibalstvá ako cunami na mori. Tak sa stalo, že v noci povynášali drevené záchody (latríny) z dvorov na námestie pred obecný úrad. Inokedy ich vyvrátili do Rimavy. Stalo sa aj to, že vyložili sedliacky drevený voz na strechu kolešne. To iste nepotešilo majiteľov, ale ako hovorili, bolo to huncútstvo a veľké pestvo. Samozrejme, v širokej verejnosti to malo negatívny ohlas.

Branci rukovali s dreveným kufrikom predpísaných rozmerov,

čiernej farby, zamykateľným na zámok a s napísaným menom. Pochopiteľne už prvé dni vojenčenia schladili horúce hlavy brancov. Ucháňov (či bažantov), ako nazývali nováčikov, prehánali nielen inštruktori, ale aj mazáci a skúsení vojaci z druhého ročníka služby. Záverečný, druhý ročník doformoval „hlúpeho civila“ na vojaka a muža, ktorý si vypestoval návyk na poriadok, disciplínu a zodpovednosť. Často získal aj profesiu, napríklad vodiča či opravára zemných, pracovných a elektrických strojov a zariadení. Okrem toho mladí muži nadobudli skúsenosti zo života v inom prostredí, aj v takom, ktorý by inak nepoznali. Mladícka potencia navádzala kontakty s dievčatami a tak sa pri dobrej vôli skrížili vzdialené bunky genetiky v prospech vzniku kvalitnej novej generácie. Vyslúžený vojak sa stal záložníkom v evidencii vojenských úradov. Profesionálna armáda, ktorú teraz máme, odsunula celú túto problematiku do spomienok. **Podplukovník v. v. K. Zúrik**

Súčasťou cezhraničného festivalu bola aj súťaž vo varení.

Cezhraničný festival

(Pokračovanie z 1. strany)

o najlepšiu pálenku získal 3. miesto Peter Ondrej člen mužskej speváckej skupiny folklórneho súboru Vepor. Ďakovné listy dostali ženy, ktoré napiekli zákusky a to Júlia Vrbínska, Angelika Zvarová, Alena Ondrejová a Marta Kožiaková. Popoludní heligonkári a mužská spevácka skupina folklórneho súboru Vepor účinkovala v obci Bokor, vzdalenej 100 km od Mihálygerge a v

neďaleko v kostoloch v Šalgotáriane a v Karancseszi. Ďakovný list za krásne vytvorené tekvicové výtvyry dostali aj deti z Materskej školy Karola Pajera a žiaci Špeciálnej základnej školy z Klenovca.

Na tomto ročníku sme si pripomenuli 20 rokov družobnej spolupráce medzi obcami Klenovec a Mihálygerge, resp. FS Vepor z Klenovca a FS Ipoly z Mihálygerge.

Jaroslav Zvara

Povrchové dobývanie kameňa

V Klenovci boli štyri kameňolomy: jeden za obcou smerom na Hnúšťu, tam, kde je dnes stolárska prevádzka, druhý bol oproti futbalovému ihrisku, tretí sa nachádzal nad vodnou nádržou a štvrtý bol na Chorepe, ktorý sa udržal v činnosti najdlhšie. Kameňolomy produkovali lomový kameň vhodný na stavbu budov a na podklad ciest ako štet. Poskytovali drevený kameň a v menšom znení šotolinu až piesok. Ťažba kameňa sa robila odstromlom pomocou trhavy z vrchu,

ložiska. Do steny navrtali diery, do ktorých sa vkladala trhavina v tvare malých valcov (šúľkov), ktoré iniciovali výbuch vyvedenými privodmi či vývodmi šnúrou zvanou zápalnica alebo bleskovica, keď išlo o rýchly výbuch. Iniciátorom výbuchu vo valci trhavy bola rozbuška, ktorá reagovala na plameň zo šnúry či bleskovice. Existovala aj iná forma odpálenia náloží, a to elektrickým roznetom. Rozbušku nahradzoval palník. Prúd na jeho rozpálenie (v krátkom okamihu) urobila roznet-

nica. Aj keď povestný dynamit nahradili modernejšie a bezpečnejšie trhavy, práca bola nebezpečná. Vyžadovala pedantného pracovníka, lebo trhavinár sa môže pomýliť iba raz. Po odpálení sa žiadala prestávka, v ktorej bolo zakázané vstúpiť do ohrozeného priestoru. Trvala desať až pätnásť minút. Niektorá nálož mohla v sérii zlyhať a s oneskorením vybuchnúť. Zranenia bývali veľmi ťažké. V histórii klenovských trhavinárov zaznamenali nejedno úmrtie alebo narušenie zraku.

Diery do steny v minulosti vrtali ručne oceľovými ťačovitými vrtákmi. Jeden muž vrták držal, druhý priťkal dvojručným kladivom a po každom údere sa pootočil. Otupené brity vrtákov bolo treba ostríť kovaním, kalením a brúsením. Preto tu bol potrebný kováč. Technický rozvoj priniesol kompresory. V dosahu elektrického rozvodu to bolo jednoduchšie. Poslúžili aj kompresory poháňané spaľovacími motorami. Pneumatické príklepové kladivá urýchlili a uľahčili vrtanie. Vyžaduje si to antivibračné rukavice, lebo pracovník môže dostať chorobu z povolaní, trasenie rúk. Aj keď nakladanie lomového kameňa uľahčovala mechanizácia, bola to ťažká práca. Bez rúk to nešlo a úraz bol na dosah.

Kameňolomy vytvárajú v krajine otvorené rany. Narušujú reliéf krajiny a prírody. Len málokde dokážu, keď už nie zalesniť, aspoň zmierniť hlboký zárez do vrchu prirovnaním zeminou a zalesnením.

Koloman Zúrik

Mučeníci z trenčianskej Breziny

Vojna, ktorá trvala už takmer štyri roky, sa na prelome rokov 1944 a 1945 priblížila k hraniciam Gemera-Malohontu. Oslobodenie spod fašistickej okupácie sa stávalo čoraz reálnejšie. Fašisti zúřili. V posledný deň roka 1944, na Silvestra, uskutočnili rozsiahlu vojenskú raziu na partizánov, povstaleckých vojakov a ilegálnych pracovníkov. Klenovec vyhlásili za partizánsku obec a chceli ho vypáliť.

Výsledok raziie bol strašný. Fašistickí vojaci na vrchoch vyplienili roľnícke usadlosti a dve zapálili. Obyvateľov obce zhromaždili do kultúrneho domu, kostola, budovy obecného úradu a na Ráztočnom do maštali lesnej správy. Vybrali z nich 49 účastníkov odboja a odvliekli ich do väzenia v Hnúšťu a Banskej Bystrici a neskôr do koncentračných táborov. Tu fašistická polícia oddelila od nich dvoch popredných predstaviteľov protifašistického povstania v obci: predsedu miestneho revolučného národného výboru Jána Štefánika a odborného učiteľa a tajomníka tohto výboru Jána Kačániho. Odtransportovali ich do Trenčína, kde pôsobilo komando Einsatzgruppe 4 bezpečnostnej polície SIPO a bezpečnostnej služby SD. Veliteľom bezpečnostných služieb bol SS-Hauptsturmführer Schuman. Vypočúvacie stredisko mali v bývalom internáte učiteľskej akadémie a v dievčenskom internáte. Pivničné miestnosti týchto budov používali na

mučenie zaistených občanov, partizánov a antifašistov väznených na krajskom súde. Ako napísal Tomáš Švec v Ročenke odbojárov na rok 2012, z tejto väznice viedli len dve cesty: jedna do koncentračného tábora a druhá na hromadné popraviisko do Dušovej doliny na Brezine pri Trenčíne. Tu sa skončila aj životná púť dvoch našich občanov povstalcov, antifašistov Jána Štefánika a Jána Kačániho, ranou do tyla a zahrabaním ich tiel v masovom hrobe.

Pri exhumácii, ktorá sa začala 22. mája 1945, odhalili šesť masových hrobov a jeden samostatný hrob, v ktorých boli zohavené telá Jána Štefánika a Jána Kačániho. Pod nechtami mali mŕtvolu špendlíky i klince, ruky boli často bez prstov, viacerým chýbal nos, ucho a pod. Po exhumácii a identifikácii obetí si niektoré telá previezli príbuzní do rodných obcí, medzi nimi boli aj ostatky nášho rodáka Jána Štefánika. Ostatných pochovali na Cintoríne hrdinov nad Čerešňovým sadom pri Trenčíne. Totožnosť 26 obetí je dodnes neznáma. Na Brezine im po vojne postavili impozantný pamätník.

Aj po 67 rokoch nezabúdame na našich umučených rodákov. Oceňujeme ich hrdinstvo v boji proti fašizmu. Jána Kačániho pripomína pamätná tabuľa v ZŠ Vladimíra Mináča a Jána Štefánika jeho pomník pri vchode do budovy školy, ako aj dôstojný hrob na klenovskom cintoríne.

Július Molitoris

Vydarené účinkovanie klenovských bedmintonistov

Ocenenie Ivana Majorského

V žiackych i dorasteneckých kategóriách sa rozbehli bedmintonové turnaje Grand Prix. Zo zástupcov oddielu Družstevník Klenovec začal novú sezónu veľmi dobre predovšetkým trojstok Richard Šmatlák, Monika Hrušková a Nikoleta Bálintová.

Na turnaji A kategórie staršieho dorastu v Trenčíne postúpila vo dvojhre Nikoleta Bálintová do finále, v ktorom ale prehrala so Zvolenčankou Martinou Repiskou 0:2 na sety. Vo štvorhre však dievčatá spojili sily a obsadili prvé miesto. Navyše, Nikoleta vyhrala s Trenčanom Tadeášom Žďárskym aj mix. V zmiešanej štvorhre sa umiestnila dvojica Richard Šmatlák-Martina Repiská na tretej priečke, keď v semifinále nestačila na neskorších víťazov.

Kráľom úvodného podujatia Grand Prix starších žiakov, ktoré sa konalo vo Zvolene, bol Richard Šmatlák. Triumfoval v každej z troch disciplín, vybojoval si prvenstvo vo dvojhre, v mixe i vo štvorhre. Jeho partnerom bol v debli oddielový spoluhráč Marek Trnavský a v mixe tiež Klenovčanka Monika Hrušková. Tá zvýraznila úspešné klenovské ťaženie. Prvé miesto totiž obsadila aj vo dvojhre a vo štvorhre skončili s

oddielovou spoluhráčkou Vanessou Mináčovou druhé.

Na turnaji mladších žiakov obsadila vo štvorhre striebornú pozíciu Kornélia Dovalová. Predstavila sa po boku Prešovčanky Sylvie Orlovskej. Dovalová má nesporné športový talent. Cenné úspechy už totiž zaznamenala aj v taekwonde.

Medzi najmladšími žiakmi, ktoré zvädzali boje v Košiciach, sa umiestnila na „bedni“ dvojica Alžbeta Bálintová (Družstevník Klenovec)-Nela Parobeková (BK GMH Hnúšťa), keď obsadili 3. miesto.

Za mimoriadnu a významnú prácu v prospech Slovenského zväzu bedmintonu za obdobie viac ako 25 rokov boli ocenení piati funkcionári a medzi nimi aj Ivan Majorský, ktorý je dušou klenovského bedmintonu. Stalo sa tak pri príležitosti osláv päťdesiatky slovenského bedmintonu.

Richard Bálint

Bálintová na víťaznej vlne

Uplynulý víkend sa v bratislavskom bedmintonovom centre uskutočnila 1. Grand Prix dospelých v tejto sezóne. 53 mužov a 29 žien z 19 klubov Slovenska odohralo počas troch hracích dní v piatich disciplínach spolu 137 zápasov. Medzi nimi aj hráčka klenovského Družstevníka, 16-ročná Nikoleta Bálintová. Kým doteraz sa v tejto kategórii umiestňovala na medailových priečkach len sporadicky, v Bratislave vybojovala hneď dve prvenstvá. Zlato vybojovala v dvojhre žien a s juniorskou reprezentačnou kolegyňou Martinou Repiskou porazili všetky súperky aj v ženskej štvorhre. Jedinou disciplínou, kde nevystúpila na „bednu“, bola zmiešaná štvorhra. S tradičným partnerom Tadeášom Žďárskym narazili v 3. kole na neskorších víťazov Šulko-Čeklová z Bratislavy a ostali tak tesne pred bránami semifinále.

Dva týždne predtým (18.-20. októ-

bra) štartovala Nikoleta na ďalšom podujatí európskeho circuitového okruhu - 18. TEM Slovenia Junior International 2012. Na tomto kvalitatívne obsadenom turnaji nezopakovala v párových disciplínach výsledky z predchádzajúcich turnajov. V zmiešanej štvorhre ani v štvorhre junioriek nepostúpila z 1. kola. Viac sa jej darilo v dvojhre junioriek. Postup do osmičky najlepších hráčok je jej najlepším tohtosezónnym výsledkom. Proti tomu, aby sa postavila na stupne víťazov, však bola chorvátska reprezentantka Dorotea Sutara, ktorej podľahla v dvoch setoch.

V tomto roku bude ešte Nikoleta v drese Slovenska štartovať 9.-11. novembra na medzinárodných juniorských majstrovstvách Slovenska v Dubnici nad Váhom a o týždeň neskôr v Orlovej-Lutyni, kde sa uskutočnia medzinárodné juniorské majstrovstvá Čiech.

R. Bálint

Nikoleta Bálintová žne úspechy už aj medzi seniormi.

Juniorská reprezentácia Slovenska na medzinárodných majstrovstvách Litvy; štvrtá zľava je Klenovčanka Nikoleta Bálintová.

Bálintovej husársky kúsok v Litve

Na medzinárodných majstrovstvách Litvy vybojovala Nikoleta Bálintová striebornú aj bronzovú medailu.

Kaunas, druhé najväčšie mesto Litvy, bolo v dňoch 14.-16. septembra dejiskom bedmintonového turnaja YONEX LITHUANIAN JUNIOR 2012, ktorý je zaradený do kolotoča európskeho juniorského circuitu. V konkurencii 84 účastníkov z 8 krajín sa v juniorskej reprezentácii Slovenska predstavila aj klenovská hráčka Nikoleta Bálintová. V rámci circuitového okruhu po prvýkrát v kariére vystúpila na stupeň víťazov, a to hneď v dvoch disciplínach. V zmiešanej štvorhre spolu s trenčianskym spoluhráčom Tadeášom Žďárskym podľahli až v semifinále poľskej reprezentačnej

dvojici Zietek-Tatajová až po trojsetovom boji 1:2 na sety. Finále im tak ušlo doslova o chl p a nakoniec bola z toho bronzová medaila.

Cennejšiu z medailí, striebornú, vybojovala Nikoleta spolu s Martinou Repiskou vo štvorhre. Ako nenásadená dvojica však nestačili vo finále na estónske reprezentantky Kuubaová - Ruutelová, ktoré sú v európskom juniorskom rebríčku o tridsať miest vyššie a podľahli im v dvoch setoch.

Úspešné vystúpenie slovenskej reprezentácie vyšperkovali junióri ziskom zlatej medaily vo dvojhre junioriek, stříbrom vo dvojhre juniorov a štvorhra chlapcov sa niesla plne v slovenskej rézii, keď vo finálovom stretnutí proti sebe nastúpili dva slovenské páry. **R. Bálint**

Zo Švajčiarska s medailou, z Belgicka bez

Ďalší z turnajov európskeho juniorského circuitového okruhu Yonex Belgian Junior 2012 sa konal v polovici septembra vo východobelgickom mestečku Herstal. Na tomto kvalitatívne obsadenom turnaji, kde sa predstavila skoro celá európska špička, vrátane niekoľkých ázijských a afrických hráčov, štartovala v juniorskom reprezentačnom drese Slovenska aj hráčka TJ Družstevník Klenovec Nikoleta Bálintová.

Pokiaľ na predchádzajúcich európskych turnajoch sa dokázala presadiť, tentokrát jej šťastie neprišlo. V dvojhre ani vo štvorhre sa so spoluhráčkou Martinou Repiskou nedokázali prebojovať z 1. kola. V mixe spolu s Tadeášom Žďárskym prešli cez 1. kolo, avšak v druhom sa po prehratom trojsetovom zápase ich pút skončila.

O týždeň neskôr sa celý turnajový kolotoč presunul do švajčiarskeho mesta Prilly. Tamajšia bedmintonová asociácia privítala na Swiss Junior International 2012 este väčšiu účasť ako týždeň predtým v Belgicko : takmer 240 hráčov z 22 krajín a troch kontinentov). Slo-

venskí junióri sa predstavili s oveľa lepšimi výsledkami.

V dvojhre a mixe sa Nikoleta prebojovala až do 3. kola, čo znamenalo postup medzi 16-ku najlepších. Na výborný výkon nadviazala ešte lepším výsledkom vo štvorhre junioriek. S tradičnou partnerkou Martinou Repiskou vybojovali cennú bronzovú priečku, keď v boji o medailu porazili hladko v dvoch setoch mimoriadne silnú švajčiarsko-nemeckú dvojicu nasadenú ako č.3. Až francúzske štvorhrové špecialistky dokázali zastaviť rozbehnutú slovenskú dvojicu.

Úspešné vystúpenie našich juniorov podčiarkla dvojica Balucha-Repiská, ktorá vybojovala bronzovú priečku v mixe. Pozitívom však je, že všetci členovia slovenskej výpravy sa skoro v každej disciplíne prebojovali minimálne do 3. kola.

V tomto roku čaká Nikoletu ešte vystúpenie na európskych circuitových turnajoch v Slovinsku, Čechách a v Dubnici nad Váhom, kde sa uskutočnia medzinárodné majstrovstvá Slovenska - Victor Slovak Junior 2012.

Richard Bálint

Tabuľka I. triedy ObFZ

1. Ožďany	11	6	4	1	22:12	22
2. Jesenské B	11	6	1	4	27:20	19
3. Bátka	11	5	3	3	28:25	18
4. Kráľ	11	5	3	3	22:20	18
5. Jelšava	11	4	5	2	30:21	17
6. Gemer	11	5	2	4	23:17	17
7. V. Teriakovce	11	4	2	5	27:20	14
8. Muráň	11	4	2	5	18:13	14
9. Revúčka	11	3	4	4	11:16	13
10. Klenovec	11	4	1	6	16:23	13
11. Stáňa	11	2	3	6	18:51	9
12. Sirk	11	2	2	7	17:21	8

Futbalisti Klenovca zimujú tesne nad prepadliskom do nižšej súťaže

Nič ešte nie je stratené

Ambíciou vedenia nášho futbalového klubu pred začiatkom sezóny 2012-2013 bolo umiestnenie mužstva dospelých v I. triede oblastných majstrovstiev do 5. miesta. Doterajší priebeh súťaže však tomu vôbec nenasvedčuje. Naši futbalisti zimujú na 10. mieste so štvor-, resp. päťbodovým náskokom pred poslednými dvomi mužstvami tabuľky (Stárňa, Sirk). Nekameňujme však mužstvo predčasne (na oné 5. miesto stráca len štyri body...), na reparát má k dispozícii jedenásť jarných zápasov. Od ostatného vydania KN dosiahlo naše mužstvo tieto výsledky:

5.kolo – 16.9.: Revúčka – Klenovec 0:2 (0:1), góly: Viktor Vince, Martin Pribilinec. Zostava: Kollár – Martin Kubinec, Vince, V.Parobek, Bavala – Brndiar, Vengrín, Barto, Fiľo – Pavlík, Miroslav Kubinec; striedali M.Oláh, Pribilinec, M.Benco. V našom drese mal

premiéru Ondrej Vengrín, bývalý hráč Tisovca, resp. Rim.Pily, ktorý sa predviedol ako platná posila.

6.kolo – 23.9.: Klenovec – Sirk 2:0 (1:0), góly: Ondrej Barto, Viktor Vince. Zostava: Kollár – Ma.Kubinec, Vince, Parobek, Bavala – Z.Oláh, Fiľo, Barto, Brn-

diar – Mi.Kubinec, M.Oláh; striedali M.Hruška, M.Benco. Hostia za stavu 1:0 nevyužili výhodu pokutového kopu.

7.kolo – 30.9.: Bátka – Klenovec 4:2 (2:1), góly: Miroslav Kubinec, Martin Oláh. Zostava: Kollár – Ma.Kubinec, Vince, Parobek, Bavala – Z.Oláh, Fiľo, Barto, Brndiar – M.Oláh, Mi.Kubinec; striedal M.Hruška. Naše mužstvo malo ťažké srdce na rozhodcu Šupku, ktorý netrestal hrubé fauly na Mi.Kubince, našim hráčom nadeľoval žlté karty za rečenie a Igorovi Hruškovi na lavičke náhradníkov dal červenú kartu!

8.kolo – 7.10.: Klenovec – Je-

senké B-Rimavské Janovce 2:6 (1:3), góly: Miroslav Kubinec, Martin Oláh. Zostava: Ulický – Ma.Kubinec, Fiľo, Parobek, Bavala – Mi.Kubinec, Barto, Vengrín, Brndiar – M.Oláh, M.Hruška; striedali Z.Oláh a Pavlík. V 70.min. bol vylúčený Parobek.

9.kolo – 14.10.: Gemer – Klenovec 5:1 (3:0), gól dal Martin Oláh. Zostava: Kollár – T.Medveď, Mi.Kubinec, Bavala, M.Hruška – Brndiar, Vengrín, Barto, Hlôška – Pavlík, M.Oláh; striedali Mináč a M.Benco. V 5.minúte bolo už 2:0 a keď domáci ešte v 1.polčase pridali tretí gól, bolo o zápase prakticky rozhodnuté. V plnej nahote sa prejavila absencia troch hráčov (Ma.Kubinec, Vince, Bavala) zo štandardnej zostavy našej obrannej formácie.

10.kolo – 21.10.: Klenovec – Veľké Teriakovce 4:2 (2:0), góly: Miroslav Kubinec 2, Viktor Vince, Martin Oláh. Zostava: Kollár – Ma.Kubinec, Vince, Parobek, Bavala – Brndiar, Barto, Z.Oláh – M.Oláh, Mi.Kubinec, M.Hruška; striedali Fiľo, Pavlík a M.Benco. Po sľubnom 1.polčase sme po prestávke prišli rýchlo o dvojgólový náskok, takže výsledok bol dlho na váškach. V závere sme predsa len strhli víťazstvo na svoju stranu.

11.kolo – 28.10.: Král – Klenovec 1:0 (0:0), zostava: I.Hruška – Ma.Kubinec, Parobek, M.Hruška, Bavala – Brndiar, Barto, Hlôška – Mi.Kubinec, Pavlík, M.Oláh; striedali Medveď a M.Benco. Viac-menej vyrovnaný zápas, domáci si vytvorili viac šancí a jednu z nich aj využili. Viackrát naši podržal brankár Igor Hruška. Naši hráči ani raz neohrozili súperovho brankára priamou strelou. (Tabuľka I. triedy ObFZ po jesennej časti je na 7. strane.)

Futbalová jeseň očami trénera futbalistov Jaroslava Benca:

Nie som spokojný

Na úvod môjho hodnotenia účinkovania nášho mužstva v jesennej časti sezóny 2012-2013 chcem uviesť, že s účinkovaním nášho mužstva dospelých v jesennej časti sezóny 2012-2013 v I. triede ObFZ nie som spokojný. To sa týka tak umiestnenia, samotnej hry, ale aj tréningovej morálky niektorých hráčov mužstva. Skončili sme na 10. mieste s 13 bodmi a s pasívnym skóre 15:22. Vyhrali sme štyri zápasy vyhrali, raz sme remizovali a bohužiaľ, a až šesťkrát sme prehrali. Prvá polovica nebola až taká katastrofálna, aj keď aj v nej boli zápasy, v ktorých sme mohli, resp. mali bodovať. Mám na mysli zápas v Stárni, doma s OŽďanmi a Jelšavou. Bohužiaľ, doplatili sme na nepremieňanie šancí, ktoré sme si vytvorili. V šiestich zápasoch sme síce

dali iba šesť gólov, na druhej strane sme iba 4 štyri inkasovali, z nich tri úplne zbytočne v Stárni. Výsledkový zlom nastal zápasom v Bátke, ktorý sme prehrali aj, dovolím si povedať, zásluhou rozhodcu. V tomto zápase sa zranil stopér Viktor Vince, čo sa následne prejavilo v našej obrannej hre. V nasledujúcich dvoch zápasoch sme inkasovali 11 gólov. Treba povedať že mužstvo síce bojovalo, žiaľ, hrubými chybami hráčov, ktorí hrali v obrane alebo aj brankárov sme tieto zápasy nezvládli. V druhej polovici jesene sme teda získali iba 3 body a dali osem gólov, pričom sme dostali až 18! Keď sa nám rozpadla os hráčov I. Hruška - V. Parobek - V. Vince - O.Baró - M.Kubinec či to bolo trestom, zranením, chorobou alebo stratou formy, ostatní hráči v mužstve

ich nedokázali nahradiť. Nie som spokojný ani s tréningovou morálkou mužstva, ktorá upadal s výsledkami. V mužstve sú hráči, ktorí majú predpoklady hrať oveľa lepšie, musia si však uvedomiť, že bez tréningu to nepôjde, či budem trénerom ja alebo niekto iný.

Záverom mi nedá nespomenúť jednu vec, ktorá ma trápi už niekoľko sezón. V Klenovci je niekoľko šikovných mladých futbalistov ktorí by mužstvu určite mali čo dať. Bohužiaľ nie je v mojich (našich) silách ich presvedčiť, aby nám pomohli (Martin, Mišo, Tomáš, Roman, atď.).

Nakoniec chcem popriať, hráčom aby si doliečili svoje zranenia či už fyzické alebo psychické, fanúšikom, aby zabudli na naše nepresvedčivé výkony a sľúbiť (aspoň za seba) že spravíme všetko, aby hra, výsledky a samozrejme aj umiestnenie boli na jar o 100 % lepšie ako v jesennej časti.

Nielen mňa, ale isto aj mnoho ďalších priaznivcov futbalu v Klenovci nemilo prekvapila začiatkom septembra správa o odhlásení futbalového družstva dorastencov z prebiehajúceho ročníka 2012-2013 krajskej 5. ligy. Neviem, či funkcionári TJ pri tomto rozhodnutí dostatočne zvážili všetky dôsledky tohto rozhodnutia pre budúcnosť klenovského futbalu. Po ukončení činnosti žiackeho futbalového družstva tak Klenovec ostal bez mládežníckeho futbalu, takže sa celkom dobre môže stať, že o 3-4 roky prestane existovať aj družstvo dospelých, pretože si neviem dosť dobre predstaviť, aby niekto začal hrať futbal v 18-19 rokoch

bez toho, aby predtým pôsobil v mládežníckych kategóriách. Klenovec predsa nie je finančne schopný kúpiť hotových hráčov, ktorí by reprezentovali naše farby. Zásobárnou družstva dospelých vždy v minulosti boli hlavne vlastní odchovanci, ktorí prešli žiackymi a dorasteneckými súťažami. Tí potom prešli hneď do družstva dospelých, prípadne posilnili okolité družstvá vo vyšších súťažiach, odkiaľ k nám prišli na výmenu iní hráči. Na sklonku svojej futbalovej kariéry sa potom mnohí znovu vrátili do Klenovca, aby svojimi skúsenosťami pomohli ešte nášmu futbalu. Žiacke aj dorastenecké futbalové družstvá v Klenovci existovali už v dávnej minu-

losti. Ja sám som už asi pred 60 rokmi začínal v tzv. benjamínke (žiacke družstvo), neskoršie v doraste a ďalej pokračoval vo svojej futbalovej kariére. V Klenovci bol stále v minulosti dostatočný záujem chlapcov o futbal v mládežníckych kategóriách. Kde teda hľadať dôvod údajného nezájmu o futbal mládeže v Klenovci? Príčin je isto mnoho (pokles počtu žiakov v škole, iné záujmy a možnosti mládeže na spoločenské vyžitie, atď.). Spomeniem však niektoré, ktoré podľa mňa majú vplyv na pokles záujmu

Začiatok konca futbalu v Klenovci?

žiakov o futbal.

Už v minulosti v základnej škole v dôsledku nedostatku financií boli ako prvé zrušené nepovinné predmety so zameraním na šport (tzv. športové hry), na ktorých sa trénovali kolektívne hry ako futbal, basketbal, hádzaná, volejbal. Miesto nich sa hromadne zavádzali módne predmety (cudzí jazyky, počítače, informatika, atď.). Zanikli aj rôzne súťaže v rámci okresu s týmito zameraním, tým sa zákonite strácal záujem žiakov o tieto športy. Ďalší problém je aj prílišná feminizácia školstva. Nech sa na mňa kolegyne – telocvikárky nehnevajú, ale isto nemajú taký vzťah k futbalu ako muži. Isto si mnohí moji

bývalí žiaci pamätajú, ako sme skoro vždy keď nám počasie dovolilo, kráčali vedľa Rimavy na ihrisko na hodinách TV, prípadne športových hrách, často aj na úkor prestávok alebo obeda. Keby neboli ďalšie vyučovacie hodiny, boli by žiaci ostali na ihrisku omnoho dlhšie.

Maslo na hlavu majú však aj telovýchovní funkcionári, ktorí pred časom zakazovali vstup deťom na ihrisko, vyhánali ich a pod. Už vtedy som upozorňoval, že môžeme byť radi, že niekto na ihrisko obce chodí naháňať futbalovú loptu.

Aby sa nestalo, že síce budeme mať pekný futbalový štadión s perfektným trávnikom, ale bude zíváť prázdnotou.

Neostáva preto nič iné (ak chceme zachovať futbal v Klenovci pre budúcnosť) znovu začať od najmladších a vzbudzovať v nich záujem (aj u rómskych chlapcov, ktorých vidím každodenne chodiť na ihrisko), prihlásiť mládežnícke družstvá aj do najnižších súťaží, pretože vždy je lepšie víťaziť pre motiváciu v nižšej súťaži ako katastrofálne prehrávať vo vyššej. Takto postupne v spolupráci so ZŠ aj ŠZŠ vybudovať dostatočnú mládežnícku základňu pre budúcnosť futbalu v Klenovci, ktorý má v našej obci bohatú a pomerne úspešnú tradíciu.

Slavomír Hruška